

A man with a shaved head and a light beard, wearing a bright blue polo shirt and dark trousers, stands behind a modern lawnmower. The lawnmower is grey and orange, with a black deck and large, treaded wheels. He is smiling at the camera. The background is a lush green garden with various plants and trees, bathed in bright sunlight.

14

**svar fra
eksperten**

Sådan får du en **PERFEKT GRÆSPLÆNE**

Skal din plæne være flot og frodig allerede her til sommer, er det nu, du skal slå til. Foråret er over os – jorden er klar – og **vores haveekspert er parat med svar** på alle de vigtigste spørgsmål om frø, gødning, kalk og græsslåning.

NO. 1 Turbo Formula spirer lynhurtigt og er som andre kvalitetsblandinger tydeligt deklareret med, hvilke sorter der er i.

**Weibull
Ekstra grøn**

**Weibull
Skyggegræs**

Turflinereparation

**Turflinereparation
Mosfri**

1. Er græsblendingen vigtig for resultatet?

SVAR Ja, og til tider altafgørende! Heldigvis er producenterne blevet rigtig gode til at navngive frøblandinger, så det er til at forstå. Og over en bred kam passer beskrivelserne på emballagen med, hvad der sker i virkeligheden.

Du skal først blive mistænksom, hvis det ikke er deklareret, hvilke typer græs der er i blandingen, og hvor den kan sås. Du risikerer ikke kun en elendig spiring, du kan også få alt muligt andet end prydgæs med i blandingen.

Til de helt store plæner fås blandinger i sække helt op til 12 kg.

2. Hvorfor er nogle græsfrø grønne?

SVAR Græsfrøene er blevet beklædt med kalk, så man er helt sikker på de helt ideelle omgivelser allerede fra den første spiring. Kalk er et vigtigt næringsstof, som gør græsset mere slidstærkt og sundt. Dermed er græsset rustet bedst muligt til at konkurrere mod mos og ukrudt. Og de grønne frø ses også typisk i antimos-græsblandingerne.

For at give frøene den bedste start er de blevet beklædt med grønt kalkstøv.

3. Hvornår skal jeg så?

SVAR Optimalt set skal du gå efter at så om efteråret. Fra september til oktober sikrer temperatur og jordfugtighed nemlig de klart bedste betingelser for spiring og vækst. Men når det er sagt, kan du også have fin succes med at så græs i forårmånederne – eller sågar i højsommeren. Det hele går bare en smule langsommere, og du kan risikere tørke og solsvidning, inden græsset har nået at etablere sig.

Bare pletter
og lunger
repareres med
topdressing.

4. Huller i plænen, hvad gør jeg?

SVAR Skal det gøres let og hurtigt, køber du en færdigblandet såkaldt topdressing på planteskolen. Jordblandingen er skræddersyet til at booste græssets spiring og vækst – og er på alle måder nem at arbejde med.

1

2

3

4

1. **Topdressing** er klar til brug og lægges bare direkte i fordybningen. Der må godt være lidt top på, da den over de næste dage vil synke lidt sammen.
2. **Klap forsigtigt jorden.** Tryk den ikke sammen ved at stå på den. Jo mere kompakt den er, jo sværere er det for græsset at komme op.
3. **Strø græsfrø på reparationen.** Brug rigeligt med frø, og fordel dem godt.
4. **Riv området,** så flest muligt frø kommer ned under jordoverfladen.

5. Kan jeg ikke blive fri for at gøde?

SVAR Jo, men resultatet bliver også derefter! For at sige det enkelt kan du umuligt få en stærk og mosfri plæne, uden at du hjælper græsset på vej med en eller anden form for gødning. Mange haveejere bliver også overraskede over, hvor ofte det skal gøres. Bruger du kunstgødning, er det nemlig som minimum både forår og sensommer, plænen skal gødes, mens du med organisk gødning kan "nøjes" med at give plænen en omgang hvert forår.

6. Hvilken gødning skal jeg vælge?

SVAR Det er et spørgsmål om temperament, for både kunstgødning og organisk gødning virker fortræffeligt. Som hovedregel er den organiske gødning klart dyrest, og du skal bruge mere af den. Til gengæld kan du nøjes med at gøde én enkelt gang i foråret, og det svider heller ikke græsset, som kunstgødning kan gøre det i perioder uden regn.

NPK-
gødning
er kemisk
fremstillet
og ideelt
til græs.

Muld, grus og to spande – så er du klar til at lave topdressing.

1

7. Kan jeg selv lave topdressing?

SVAR Jep, og det er tilmed meget nemt. Den topdressing, du kan købe på planteskolen, er nemlig lavet af muldjord, som bare er tilsat grus eller sand. Så har du sand eller grus til rådighed, er det sådan set bare at købe en pose muldjord og gå i gang. Blandingen laves 1:1, og mens mulden har til opgave at holde på fugtigheden, sørger sand/grus for, at jorden ikke bliver for kompakt.

1. Her bruger vi brolæggergrus, som hældes op i muldjorden, som i dette tilfælde er muld fra en billig plantesæk til tomater/agurker.
2. Muld og grus blandes, indtil gruset synes forsvundet.
3. Til sidst tilsættes græsfrø, som blandes godt ned i topdressing.
4. Topdressing hældes i fordybningen, og sørg for, at der er lidt top på, da den altid synker lidt sammen.

2

3

4

Med en spreader er det lettere at få gødningen jævnt fordelt.

8. Kan jeg vinde kampen mod mos?

JA

men desværre ikke én gang for alle! Du er nødt til at gøde græsset hvert år, så mosset – sæson efter sæson – møder en stærk og uovervindelig modstander. Mossens fordel er, at det er så ekstremt nøjsomt, men velgødet græs kan det faktisk ikke konkurrere med!

Mos er let at hive op med en mosrive, men det kommer lynhurtigt igen i en dårligt gødet plæne.

I den tørre tid kan du sagtens vande en etableret plæne for at holde den grøn. Men det er aldrig livsnødvendigt for græsset.

9. Skal jeg vande nysået græs?

NEJ

det gør oftest mere skade end gavn. Typisk samler vandet og græsfrøene sig i fordybninger, og kunstvanding har også en tendens til at give en hård jordskorpe, hvilket påvirker spiringen negativt. På vores breddegrader skal der nok komme regn. Så bare vær tålmodig.

10. Findes der en optimal klippehøjde?

SVAR Ja, men den ændrer sig gennem havesæsonen, så bruger du lige et halvt minut på indstillingen af din klipper, får du rigtig meget forærende.

I foråret skal du ikke gå i gang, før græsset er 6-8 cm højt, og så skal du aldrig slå det lavere end 4 cm. Klipper du lavere, svækkes græssets livskraft, og det klarer sig dårligere i konkurrencen med mos og ukrudt. Når sommeren er i gang, og væksten topper (juli til august), kan du med fordel sætte klippehøjden op: Jo højere græsset er, jo stærkere er det. Og det gælder også, hvis der skulle komme en længere tørkeperiode.

På et eller andet tidspunkt i efteråret når du til den sidste tur rundt på plænen. Og her skal du gå efter en højde på 4-5 cm. Er græsset længere end det, forøges risikoen for svampeangreb i plænen nemlig væsentligt.

Alle græsslåmaskiner har en eller anden form for højdeindstilling. Brug den aktivt – det betaler sig virkelig!

KLIPPELÆNGDER

Sørg for, at rødderne har plads, så de kan trække vejret.

11. Hvorfor skal plænen "luftes"?

SVAR Mange plæner mistrives af den simple grund, at de er ved at blive kvalt – græssets rødder kan simpelthen ikke ånde. Med tiden ophober der sig helt naturligt en "uld" af dødt plantemateriale mellem græsstråene. Og det er i første omgang fint nok, da det besværliggør ukrudtsspiring og holder på jordens fugtighed.

Men bliver udlaget for højt og kompakt, bliver det svært for plænen at "trække vejret" og for de nye græsstrå at komme til vejrs.

1

2

1. En gammeldags greb er ideel til at lave luftkanaler i meget kompakt jord.
2. Vertikalskærens roterende knive sørger for luftriller i jordoverfladen.

Der er kun én måde at tjekke den helt præcise klippehøjde på din klippers indstillinger på: Få fat i tommestokken!

12. Skal jeg fjerne mit græsafklip?

SVAR På de fleste maskiner kan du i dag vælge mellem bioklip eller opsamling i boks, og der er fordele og ulemper ved begge systemer.

Mens mange tænker på bioklip som "den dovne metode", kræver den faktisk, at du slår plænen oftere – ellers bliver afklippet for langt til at kunne formolde. Og opsamler du afklippet i boks og kører det væk, er du nødt til at gøde mere, fordi du på den måde fjerner vigtige næringsstoffer.

13. Hvordan fjerner jeg bedst ukrudt i plænen?

SVAR Vil du bruge håndkraft, findes der et væld af redskaber, som kan lirke fx mælkebøttens lange pælerod op af plænen. Det kan her anbefales, at du gør dine gravehuller mindst mulige i omkreds: Bar jord er guf for nye ukrudtsfrø!

Vælger du at bruge kemi, findes der i dag en række produkter, som er skræddersyet til kun at dræbe bredbladede planter. Det betyder, at de kan bruges på plænen, da græs jo er en smalbladet plante.

1. Med et ukrudtsjern kan du få fat i selv meget lange pælerødder på mælkebøtter og tidsler.

2. Plænerens kombinerer gift mod bredbladet ukrudt med NPK-kunstgødning.

3. Toxan på spray dræber kun bredbladede planter og skader derfor ikke græs.

14. Har min plæne brug for kalk?

SVAR Måske, men det er ikke til at sige, uden at jorden er blevet testet. Til gengæld er det forbløffende let at tjekke selv, og du kan gøre det for lige under 100 kr. Når kalk er så interessant for din græsplænes ve og vel, er det, fordi græs vokser klart bedst, når pH-værdien er omkring 7, dvs. neutral. Mange steder er jorden for sur (under 7), og her kan det basiske kalk neutralisere jorden.

Tjek selv, om din plænejord er for sur med en simpel pH-test.

1. Indsaml jord fra forskellige steder på plænen, og bland det sammen. Drys lidt jord i bunden af glasrøret.

2. Hæld det destillerede vand ned til jorden.

3. Tilsæt en tablet i røret. Sæt proppen på, og ryst, indtil tabletten er opløst. Lad glasset stå i 5 minutter.

4. pH-værdien kan nu aflæses via væskens farve, som sammenholdes med en farveskala på pakken. Den mørkeblå farve på prøven her betyder pH 7, og plænen har altså ikke brug for at få tilført kalk.